

kan møde næste Dags Morgen. I alle de Tilfælde, hvor det ikke er muligt for Konforets Bestyrere at faa fat paa og forhandle med vedkommende Tillidsmand — han har ikke Telefon, han er paa Arbejde —, der er det af stor Betydning, at man kan forhandle med den paagældende Arbejder personlig, inden man anviser.

Indenrigsministeren (Rode): Nogle ærede Medlemmer har peget paa Vanskeligheden ved at gennemføre denne Lov i den korte Tid, inden den midlertidige Lov af 1917 udløber, og jeg skal gerne indrømme, at naar Lovforslaget, som jo fremsattes straks efter Rigsdagens Sammentræden, ikke har kunnet komme til Forhandling før i Dag, er det resterende Antal Dage neppe tilstrækkeligt, naar man ikke hurtigt vil kunne acceptere det Grundlag, som overhovedet foreligger, og jeg har derfor ikke noget at indvende imod den Udvej, som er anvist fra forskellig Side for at vinde nogen Tid til indbyrdes Diskussion i Udvalget, at man forlænger den gældende Lovs Gyldighed noget. Jeg har jo allerede i forrige Rigsdagssamling selv overfor en Bemærkning om, at Tidsfristen var kort, antydet, at den Mulighed jo altid stod aaben at forlænge Varigheden for den gældende Lov en kortere eller længere Tid, efter som Kravet var. Men i saa Henseende forventer jeg, at Udvalget, som jo bedst vil kunne overse, hvorledes dets Arbejde skrider frem, tager det fornødne Initiativ, efter som det nu ønsker Initiativet grebet i saa Henseende.

Af almindelige Bemærkninger har det ærede Medlem fra Skern (Sigurd Berg) og det ærede 7de Medlem for Randers Amt (Harboe) fremsat nogle Bemærkninger i Almindelighed om det ønskelige i, at Arbejdet fremmes som det bedste Middel til Arbejdsløshedens Bekæmpelse; og i en Beretning, som er afgivet til Rigsdagen om stedfundne offentlige Arbejder, har de hentet Grunden til den Argumentation, at de offentlige Arbejder ikke var fremmede tilstrækkeligt med dette rigtige Princip for Øje. Jeg tror imidlertid, at man her ikke læser Beretningen rigtigt eller ikke drager de rigtige Slutninger af de Erfaringer, der foreligger. Jeg staar jo i mit Ministerium ikke i Spidsen for synderlig mange offentlige Arbejder, og jeg tror, at de Bevillinger, som Indenrigsministeriet har haft, og som ikke har kunnet være store, alle sammen er udnyttede. Jeg kan altsaa ikke, udtale mig fagligt om dette Spørgsmaal, men jeg kan henvise til, at indenfor mit Ministeriums Omraade ligger Undersøgelsen af Arbejds-

løshedens Vækst og Aftagen, og der er afgivet en Beretning til Ministeriet og videre til Udvalget, der viser, at paa de Omraader, hvor offentlige Arbejder væsentlig har været iværksatte, nemlig som offentlige Byggeforetagender, der har de virket til at indskrænke Arbejdsløsheden, saaledes at den overhovedet har været forsvundet. I det Moment, at der saa godt som ingen arbejdsløse har været i de egentlige Byggefag i Sommer, ligger ogsaa en Begrundelse for, at man ikke har kunnet forcere Arbejdet ud over, hvad Arbejdskraften i saa Henseende gjorde muligt, og med de Udsigter, der er til fortsat Arbejdsløshed paa Grund af den samme Mangel som hidtil, nemlig Materiale-mangel og Vanskeligheder for de private i at bekoste Byggeforetagender, er det jo ogsaa nyttigt, at man er gaaet saaledes til Værks, at offentlige Arbejder vil kunne fortsættes ogsaa ud over denne Sommer til Vedligeholdelse af Beskæftigelse for Arbejderne i Byggefagene.

Det ærede 7de Medlem for Randers Amt henviste til en Udtalelse af en svensk Foredragsholder, jeg tror, det var Hr. v. Kock, paa Mødet i Raadhuset, et Foredrag, som jeg havde den Fornøjelse at høre, og som gav et interessant Billede af svenske Bestræbelser. Det vilde imidlertid være en stor Vildfarelse, om man overførte svenske Forhold direkte paa danske, idet Forholdene i Sverige og Danmark paa to aldeles væsentlige Punkter er fuldkommen forskellige. For det første med Hensyn til Arbejdsløshedens Omfang. Sverige har i disse Krigsaar ikke haft nogen egentlig Arbejdsløshed af den gode Grund, at Sverige som Følge af sin Konstruktion som socialt Samfund og som Følge af sin geologiske Bygning ikke har savnet Materialier. Sverige har derfor i disse Aar kunnet opretholde sine Industrier i fuldt Omfang, og naar lokal Arbejdsløshed er indtraadt, har Landet haft forholdsvis let ved at tilvejebringe Arbejde andet Sted til Erstatning. Dette er den ene Hovedforskel. Ærede Medlemmer vil vide, at til Gengæld for, at vi har haft større Arbejdsløshed paa Grund af Materiale-mangel, har Sverige haft andre Vanskeligheder at kæmpe med: Dyrtiden og Fødemiddel-mangel, men paa dette Omraade er altsaa Forholdene grundvæsenforskellige mellem os og Sverige. Dernæst er der det andet Punkt: Sverige har ingen Arbejdsløshedsinstitution af samme Art, som vi har, det har overhovedet slet ikke Arbejdsløsheds-kassevæsenet udviklet paa den Maade som her i Landet. Sverige maatte ved Begyndelsen af de nuværende